

Johanna Hörstedt
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Telefon 08-508 28 111
johanna.horstedt@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

UTDÖMANDE AV VITE, NORRA DRYCKESGRÄND 3 OCH 5

Remiss från miljödomstolen, mål M 4211-07

Förslag till beslut

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden vidhåller sin ansökan om utdömande av vitet

Gunnar Söderholm

Pia Winbladh-Högfors

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har bedrivit tillsyn mot Evenemangslinjen i Sverige AB sedan den 15 november 2005 då nämnden fick in klagomål över musik- och gästtrafikbuller från boende invid restaurang Bacci. Efter skilda inspektioner med uppmätta musikbullernivåer mellan 41 och 36 dBA dvs. mer än flerdubbla ljudnivån enligt Socialstyrelsens riktvärden i bostäderna intill, förbjöd miljö- och hälsoskyddsnämnden den 5 april 2006 bolaget att spela högtalarförstärkt musik eller livemusik i restaurangens lokaler på Järntorgsgatan 5 i Gamla Stan. Förbudet skulle gälla till dess att bolaget kan styrka att ljudnivån i Lomans bostad inte överskrider 25 dBAeq. Förbudet förenades med ett vite om 50 000 kronor. Med anledning av de höga ljudnivåer som uppmätts beslutade nämnden att förbudet skulle gälla omedelbart efter delgivning även om beslutet överklagades. Nämnden förelade även Evenemangslinjen i Sverige AB att låta utföra och inkomma med en ljudisoleringsmätning mellan Baccis lokaler och en klagandes bostad på Norra Dryckesgränd. Beslutet överklagades men vann laga kraft sedan bolaget återkallat överklagandet.

Efter förnyade klagomål uppmätte miljöförvaltningen musikbuller om både 31 och 37 dBA från restaurangen trots förbudet. Någon ljudisoleringsutredning inkom inte inom föreskriven tid.

På grund härav beslöt miljö- och hälsoskyddsnämnden dels att ånyo förbjuda spelning vid högre vite, dels ånyo begära en mätning, dels även att ansöka om att utdömande av vitet enligt det förra beslutet.

Bolagets invändningar mot utdömandet har nu överlämnats för yttrande till nämnden. Förvaltningen anser att bolaget inte föreburit några vägande skäl mot utdömande av vitet och föreslår nämnden att vidhålla sin ansökan om utdömande.

Bakgrund

Miljöförvaltningen mottog den 15 november 2005 klagomål från flera boende på Norra Dryckesgränd 3 och 5, genom Christin Loman. De klagande uppgav att de stördes av musikbuller från restaurang Bacci och buller från gästtrafiken till och från lokalen.

Miljöförvaltningen uppmanade Evenemangslinjen i Sverige AB den 16 november 2005, att undersöka orsaken till klagomålet och utreda vilka åtgärder som kunde tänkas vidtas för att undanröja störningen. Svar från restaurangen inkom till miljöförvaltningen den 27 januari 2006. I svaret uppgavs bl.a. att dörren till trapphuset (Norra Dryckesgränd 3) och skorstensstocken isolerats, att rökrummet inne i lokalen färdigställt, att musikanläggningen bytts ut samt att ljudnivåmätare införskaffats för kontroll av ljudnivån i lokalen.

Den 4 mars 2006 inspekterade miljöförvaltningen Helena Eriksson och Christin Lomans bostäder, båda boende på Norra Dryckesgränd 5 (vån 2 resp. vån 1). Musik hördes i både i Helena Erikssons och Christin Lomans lägenheter. Ljudnivåmätning utfördes i Christin Lomans sov/vardagsrum och ljudnivån uppmättes till 41 dBA. Riktvärdet för musikbuller är 25 dBA enligt Socialstyrelsens riktlinjer för buller inomhus (SOSFS 2005:6).

Miljöförvaltningen kommunicerade resultatet från ljudnivåmätningen samt den fortsatta handläggningen, övervägande att meddela förbud att spela högtalarförstärkt musik inne i lokalen, skriftligt till Evenemangslinjen i Sverige AB den 9 mars 2006.

Evenemangslinjen i Sverige AB uppgav den 22 mars 2006 att två limitar skulle installeras i lokalen.

I telefonsamtal med Christin Loman den 24 mars 2006 framkom att störningarna från restaurangen inte minskat. Miljöförvaltningen utförde därför en ytterligare inspektion med ljudnivåmätning i Christin Lomans bostad den 24 mars 2006. Resultatet från mätningen visade att ljudnivån från restaurangen, 36 dBA, fortfarande överskred Socialstyrelsens riktlinjer för buller inomhus. Resultatet från ljudnivåmätningen kommunicerades Evenemangslinjen i Sverige AB den 28 mars 2006.

Med anledning av de höga ljudnivåer som uppmättes från restaurang Baccis verksamhet förbjöd miljö- och hälsoskyddsnämnden Evenemangslinjen i Sverige AB att spela högtalarförstärkt musik eller livemusik i Baccis lokaler på Järntorgsgatan 5, den 5 april

2006. Förbudet skulle gälla till dess att Evenemangslinjen i Sverige AB kan styrka att ljudnivån i Christin Lomans bostad inte överskrider 25 dBAeq. Förbudet var förenat med ett vite på 50 000 kronor. Nämnden beslutade att förbudet skulle gälla omedelbart efter delgivning även om beslutet skulle överklagas. Miljö- och hälsoskyddsnämnden förelade även Evenemangslinjen i Sverige AB att låta utföra och inkomma en ljudisoleringsmätning mellan restaurang Bacci och Christin Lomans bostad. Evenemangslinjen i Sverige AB delgavs föreläggandet den 28 april 2006 i samband med att ett överklagande, genom ombud Hansa Advokatbyrå inkom till miljöförvaltningen. I överklagandet uppgavs att ljudnivåmätningar hade utförts som visat att ljudnivån underskred 25 dBA och att Loman hade uppgivit att hon inte längre störcdes av musiken. Bolaget ville även ha anstånd till den 10 maj 2006 med att inkomma med ljudisoleringsmätning. Någon utredning inkom inte till miljöförvaltningen.

Länsstyrelsen meddelade att Evenemangslinjen i Sverige AB dragit tillbaka sitt överklagande den 6 juni 2006. Anledningen till återkallandet var att i restaurangen inte längre skulle spelas högtalarförstärkt musik.

Under hösten-vintern 2006 fick miljöförvaltningen information om att Evenemangslinjen i Sverige AB hade bytt styrelse men att bolaget var detsamma som tidigare. Enligt Christin Loman hade störningarna avtagit.

Christin Loman uppgav i januari 2007 att hon fortfarande störcdes av musik som spelas på Bacci. Miljöförvaltningen utförde inspektion med ljudnivåmätning i Christin Lomans bostad den 9 och 25 mars 2007. Vid den första inspektionen kunde musik endast höras svagt och ljudnivån mättes upp till 31 dBA. Vid den andra inspektionen hördes musik tydligt och basen upplevdes som vibrationer i bostadens golv, ljudnivån uppmättes till 37 dBA och 8 av 9 tersband överskred gällande riktvärden för lågfrekvent buller (SOSFS 2005:6). Även sorl från gäster kunde höras.

Bolaget kommunicerades resultatet från ljudnivåmätningen den 27 mars 2007. Något yttrande inkom inte. Mot bakgrund härav förbjöd miljö- och hälsoskyddsnämnden bolaget ånyo den 18 april 2007 att spela livemusik i Baccis lokaler samt att utföra en ljudisoleringsmätning mellan lokalen och Christin Lomans bostad. Föreläggandet förenades nu med ett vite om totalt 100 000 kr. Evenemangslinjen i Sverige AB delgavs föreläggandet med hjälp av polisen den 4 juni 2007. Beslutet har inte överklagats och har därför vunnit laga kraft. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade här efter - den 22 maj 2007 - att ansöka hos miljödomstolen om utdömande av det vite om 50 000kr eftersom nämnden bedömer att Evenemangslinjen i Sverige AB inte har efterlevt förbudet den 5 april 2006 och inte heller i tid redovisat de mätningar som nämnden begärt.

Under hösten 2007 fick miljöförvaltningen information om att Evenemangslinjen i Sverige AB återigen hade bytt styrelse. Lola Nätteldal, nuvarande företrädare för styrelsen uppgav per telefon den 10 september 2007 att lokalen skulle renoveras och att ljudisoleringsmätningar sedan skulle genomföras.

Rapport från en genomförd ljudisoleringsmätning inkom den 11 december 2007. Miljöförvaltningen bedömer dock inte att Evenemangslinjen i Sverige AB har inkommit med tillräckliga uppgifter för att förbudet mot att spela högtalarförstärkt musik i Baccis lokaler ska kunna upphävas.

Miljödomstolen har i skrivelse den 10 december 2007 berett Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillfälle att yttra sig över Evenemangslinjen i Sverige AB:s invändningar mot att vitet om 50 000 kronor skulle utdömas. Anstånd med yttrandet har beviljats till den 29 februari 2008.

Förvaltningens synpunkter

Evenemangslinjen i Sverige AB har i sitt yttrande till miljödomstolen invänt att bolaget inte ska förpliktas utge vite om 50 000 kr. Som grund för invändningen anför bolaget sammanfattningsvis att bolaget har efterkommit de krav som uppställdes i miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut den 5 april 2006. Även om domstolen beslutar döma ut vitet, yrkar bolaget att vitet ska jämkas till 5 000 kr.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, som konstaterat att bullerstörningarna från den aktuella verksamheten är av sådan karaktär att det utgör en olägenhet enligt 9 kap 3 § miljöbalken, har förelagt bolaget om förbud mot att spela högtalarförstärkt musik i Baccis lokaler samt att låta utföra och inkomma med en ljudisoleringsmätning mellan bostaden i anslutning och lokalen. Bolaget har emellertid underlåtit att uppfylla kravet i förbudet men även föreläggandet i tid.

Det vitesföreläggande som nu är aktuellt för utdömande beslutades den 5 april 2006. Enligt beslutet skulle förbudet om att spela högtalarförstärkt musik i lokalen gälla direkt efter delgivning även om det överklagades. Likväl har miljö- och hälsoskyddsnämnden vid skilda inspektioner med ljudnivåmätning i Christin Lomans bostad den 9 och 25 mars 2007 konstaterat överträdelser av förbudet. Vid den första inspektionen kunde musik endast höras svagt och ljudnivån mättes upp till 31 dBA. Vid den andra inspektionen hördes musik tydligt och basen upplevdes som vibrationer i bostadens golv, ljudnivån uppmättes till 37 dBA – alltså betydligt mer än en fördubbling av den högsta rekommenderade ljudnivån – och 8 av 9 tersband överskreds ifråga om riktvärden för lågfrekvent buller (SOSFS 2005:6). Även sorl från gäster kunde höras.

Bolaget skulle även inkomma med resultatet från en ljudisoleringsmätning mellan Baccis lokaler och Christin Lomans bostad senast 30 dagar efter delgivning. Evenemangslinjen i Sverige AB delgavs först den 28 april 2006. Föreläggandet överklagades men länsstyrelsen meddelade den 6 juni 2006 att bolaget dragit tillbaka sitt överklagande. Evenemangslinjen i Sverige AB inkom inte till miljöförvaltningen med någon utredning inom föreskriven tid.

Det antecknas att nämnden ånyo den 18 april 2007 förbjöd bolaget vid vite att spela högtalarförstärkt livemusik samt att låta utföra och inkomma med en ljudisoleringsmätning. Bolaget delgavs beslutet med hjälp av polisen den 4 juni 2007.

Först den 11 december 2007 redovisade dock bolaget resultatet från en ljudisoleringsmätning mellan Christin Lomans bostad och Baccis lokaler. Redovisningen saknar uppgifter om vilka ljudnivåer musik kan spelas i Baccis lokaler så att ljudnivån i Christin Lomans bostad inte överskrider gällande riktlinjer för buller inomhus (SOSFS 2005). Miljöförvaltningen gör därför bedömningen att bolaget inte har inkommit med tillräckliga uppgifter för att förbudet mot att spela högtalarförstärkt musik i Baccis lokaler ska kunna upphävas.

Eftersom de krav som uppställts i det aktuella första föreläggandet inte har uppfyllts, anser miljöförvaltningen att ändamålet med vitesförbudet kvarstår. Detta framgår även av behovet av ett fortsatt förbud mot spelning av hög musik.

Enligt 9 § viteslagen ska vite inte dömas ut om ändamålet med vitet förlorat sin betydelse. Enligt Lavin (Viteslagstiftningen - En kommentar, Norstedts förlag 1989) måste det göras skillnad mellan fall av försenad prestation och fall där ändamålet med vitet förfallit. När prestationen fullgörs för sent förfaller inte vitesföreläggandets ändamål utan tvärtom uppnås ändamålet, om än för sent. Om vitesföreläggandets ändamål har förfallit, har även själva intresset av prestationens fullgörande förfallit. Enligt Lavin har det i praxis godtagits att vite ska dömas ut när fullgörandet skett för sent (se t.ex. RÅ 1977 ref 67).

Miljöförvaltningen anser att, även om miljödomstolen kommer fram till att Evenemangslinjen i Sverige AB delvis men efter föreskriven tid har efterkommit de krav som uppställs i föreläggandet, ändamålet med det aktuella vitesföreläggandet kvarstår eftersom den prestation som avses i föreläggandet aldrig blivit obehövlig. Bolaget har brutit mot föreläggandets föreskrifter genom att inte uppfylla föreläggandet i tid och därför ska vitet dömas ut. Denna underlåtenhet att inom föreskriven tid efterkomma kraven har inneburit att de som påverkas negativt av störningarna har tvingats utstå dessa under en väsentligt längre tid än vad som bedömts skäligt. Det är av principiell betydelse att förelägganden och förbud meddelade med stöd av miljöbalken efterlevs eftersom balkens skyddsintressen – människors hälsa eller miljön – annars riskerar åsidosättas på ett oriktigt sätt.

Evenemangslinjen i Sverige AB har yrkat att vitesbeloppet skulle jämkas med 45 000 kr till 5 000 kr. Ett försenat uppfyllande av ett vitesföreläggande skulle i och för sig kunna utgöra en grund för jämkning, främst med hänsyn till att bolaget överhuvudtaget inte ska anses ha uppfyllt föreläggandet. Om domstolen kommer fram till att bolaget har uppfyllt föreläggandet, anser miljöförvaltningen att fullgörandet har skett för sent. Detta har, tillsammans med bolagets underlåtenhet att låta sig delges i tid inneburit att de som varit störda fått utstå störningarna väsentligt längre än vad som är skäligt. Vid ett eventuellt jämningsöverbälgande måste skyddsintresset – människors hälsa – väga tyngre

än att bolaget uppfyllt föreläggandet efter föreskriven tid. Det framstår även naturligt av allmänpreventiva skäl att en verksamhetsutövare inte ska gynnas av att förhålla bestämda tidsgränser eller på annat sätt underlåter att fullgöra myndighetens krav i ärenden som detta, där det finns en motstående part - de boende - som utsätts för störning.

Miljöförvaltningen som vidare anser att bolaget i sitt yttrande inte anfört någon omständighet av beskaffenhet att utgöra grund för ändring, menar att miljö- och hälsoskyddsnämnden bör motsätta sig en jämkning av vitesbeloppet.

Sammanfattningsvis föreslår miljöförvaltningen att miljö- och hälsoskyddsnämnden vidhåller att vitet ska dömas ut samt avstyrker bifall till Evenemangslinjen i Sverige AB:s invändningar att bolaget skulle ha fullgjort kraven i aktuellt beslut.

Nuvarande ägare har aviserat ett eventuellt ägarskifte.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Evenemangslinjen i Sverige AB:s yttrande till miljödomstolen 2007-11-30 |